EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 5.2.2019.
COM(2019) 47 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o provedbi Uredbe (EZ) br. 1921/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o dostavi statističkih podataka o iskrcajima proizvoda ribarstva u državama članicama

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o provedbi Uredbe (EZ) br. 1921/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o dostavi statističkih podataka o iskrcajima proizvoda ribarstva u državama članicama

1. KONTEKST

Komisija (Eurostat) u skladu s Uredbom (EZ) br. 1921/2006[1] („Uredba") prikuplja statističke podatke o iskrcajima proizvoda ribarstva. Iskrcaji su u Uredbi definirani kao proizvodi ribarstva koje su ribarska plovila EU-a i EFTA-e iskrcala na državnom području država članica ili koje su plovila država članica iskrcala na području izvan EU-a, a zatim su uvezeni u EU[2]. U članku 10. Uredbe navodi se da je Komisija dužna svake tri godine Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti izvješće, posebno o kvaliteti i važnosti statističkih podataka. U izvješću se mora analizirati i troškovna učinkovitost sustava za prikupljanje statističkih podataka o iskrcajima te izdvojiti primjere dobrih praksi koje bi se moglo razmijeniti kako bi se umanjilo radno opterećenje na nacionalnoj razini i dobili korisniji i kvalitetniji podaci.

Uredba se primjenjuje na države članice EU-a te na Norvešku, Island i Lihtenštajn. Međutim, s obzirom na to da se Uredba odnosi na iskrcaje morskog ulova, zemlje koje nemaju izlaz na more izuzete su od obveze dostavljanja podataka.

Izvješće se temelji na i. izvješćima o kvaliteti iskrcaja koje su Eurostatu za referentnu godinu 2016. dostavile države članice izvjestiteljice, ii. analizi sukladnosti i iii. podacima o troškovima koje je prikupio Eurostat.

Komisija je prethodna izvješća o statističkim podacima o iskrcajima dostavljenima u skladu s Uredbom usvojila u studenome 2010.[3], travnju 2014.[4] i svibnju 2016[5].

Eurostatovi statistički podaci o ribarstvu uz podatke o iskrcajima obuhvaćaju i detaljne podatke o ulovima, floti i akvakulturi. I druge uprave Komisije, uglavnom Glavna uprava za pomorstvo i ribarstvo (GU MARE), prikupljaju veliku količinu administrativnih podataka radi upravljanja zajedničkom ribarstvenom politikom. Statistički podaci koje prikuplja Eurostat i administrativni podaci koje prikuplja GU MARE djelomično se preklapaju. Eurostat je pokrenuo evaluaciju europskih statističkih podataka o ribarstvu (obuhvaćeni su

[1] Uredba (EZ) br. 1921/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o dostavi statističkih podataka o iskrcajima proizvoda ribarstva u državama članicama i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1382/91 (SL L 403, 30.12.2006., str. 1.).

[2] To znači da se navedeni statistički podaci ne mogu usporediti s podacima o iskrcajima prikupljenima na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009, koje prikuplja zemlja pod čijom zastavom plove ribarska plovila.

[3] Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi Uredbe (EZ) br. 1921/2006 o dostavi statističkih podataka o iskrcajima proizvoda ribarstva u državama članicama; COM(2010) 675 final.

[4] Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi Uredbe (EZ) br. 1921/2006 o dostavi statističkih podataka o iskrcajima proizvoda ribarstva u državama članicama; COM(2014) 240 final.

[5] Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi Uredbe (EZ) br. 1921/2006 o dostavi statističkih podataka o iskrcajima proizvoda ribarstva u državama članicama; COM(2016) 239 final.

prikupljeni podaci o ulovu, iskrcajima i akvakulturi) koja je usmjerena na procjenu i. važnosti, ii. djelotvornosti, iii. učinkovitosti, iv. usklađenosti, v. statističke kvalitete i vi. dodane vrijednosti EU-a koje prikupljeni statistički podaci imaju u okviru svih podataka koje su prikupili Komisija i druge međunarodne organizacije.

Izvješće uključuje samo statističke podatke o iskrcajima koje prikuplja Eurostat i koji su obuhvaćeni Uredbom (EZ) br. 1921/2006.

2. GLAVNI NALAZI

2.1. Točnost i cjelovitost

2.1.1. Točnost

Točnost dostave podataka posljednjih se godina poboljšala te većina država članica podatke dostavlja na vrijeme. Za referentnu godinu 2016. bilo je potrebno u određenoj mjeri ispraviti dostavljene podatke polovine država članica s obvezom izvješćivanja. Izmjene su u većini slučajeva dostavljene u razumnom roku.

Kada se podaci potvrde, Komisija (Eurostat) ih odmah objavljuje i dostupni su u javnoj bazi podataka Eurostata mjesec dana nakon roka za dostavu. Podaci se po potrebi mogu revidirati u bilo kojem trenutku.

2.1.2. Cjelovitost

Cjelovitost podataka poboljšala se od 2015. Obvezne jedinične cijene proizvoda ribarstva, koje su prije uzrokovale probleme, sada su u većini slučajeva utvrđene. Eurostat je relevantne upute za izvješćivanje pojasnio na sastanku Stručne skupine za statistiku u ribarstvu 2015.

Cjelovitost podataka poboljšala se i zahvaljujući mjerama koje su neke države članice poduzele kako bi pregledom obuhvatile znatno više tipova plovila, stranih plovila i vrsta. Samo su tri države članice tvrdile su da nisu prikupile podatke o iskrcajima za plovila kraća od 10 metara.

2.2. Dosljednost

2.2.1. Kvaliteta i točnost

Opća kvaliteta podataka bila je dobra te je trećina država članica izvijestila da se kvaliteta poboljšala od posljednjeg izvješća o procjeni. Većina država članica smatra da su stopa neodaziva i nepotpuna pokrivenost vrlo niske. Vrlo mali broj država članica prijavio je pogreške u mjerenju ili uzorkovanju, a zaključeno je da moguće pogreške u razvrstavanju nisu imale učinak na kvalitetu podataka. U polovini zemalja izvjestiteljica iskrcaji su u okviru postupka provjere unakrsno provjereni sa statističkim podacima o ulovu ili s drugim nacionalnim izvorima podataka.

2.2.2. Usporedivost

U smjernicama za izvješćivanje koje je izradio Eurostat pojašnjeno je koje su vrste iskrcaja obuhvaćene Uredbom. Smjernice su uz cjelovitost podataka poboljšale i usporedivost podataka među zemljama.

2.3. Važnost

Statistički podaci o količinama i cijenama proizvoda ribarstva koji su iskrcani na području EU-a doprinose provedbi obveza Komisije koje se odnose na istraživanje tržišta. Ključni su za praćenje i analizu tržišta proizvoda ribarstva u EU-u u cijelom opskrbnom lancu.

Mogu biti važni i u kontekstu obveze iskrcavanja[6], u skladu s kojom se svi ulovi reguliranih komercijalnih vrsta moraju iskrcati i količinski oduzeti od relevantnih kvota.

Države članice izjavile su da su na nacionalnoj razini ispunjene sve potrebe korisnika. Ako postoji nacionalno zakonodavstvo, ono obuhvaća sve varijable kako su navedene u Uredbi EU-a.

2.4. Dostupnost

2.4.1. Internetska baza podataka

Statistički podaci o iskrcajima dostupni su u javnoj bazi podataka Komisije (Eurostata)[7] u detaljnim tablicama za svaku zemlju te u sažetoj tablici koja sadržava ukupne podatke na razini EU-a i na nacionalnoj razini.

Polovina država članica s obvezom izvješćivanja podatke objavljuje i na nacionalnoj razini u internetskim bazama podataka koje su dostupne korisnicima.

2.4.2. Publikacije i tablice s podacima

Komisija (Eurostat) objavljuje podatke i članke o statističkim podacima o iskrcajima u svojoj internetskoj zbirci „Statistics Explained” i u knjigama o statistici[8].

Polovina zemalja izvjestiteljica objavila je elektroničke publikacije.

[6] Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ, članak 15.

[7] http://ec.europa.eu/eurostat/data/database (dostupno samo na engleskom, francuskom i njemačkom jeziku).

[8] Najnovija je „Agriculture, forestry and fishery statistics” (Statistički podaci o poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu) – izdanje iz 2017., ISBN 978-92-79-75765-5 (dostupna samo na engleskom jeziku).

2.4.3. Metapodaci

Komisija (Eurostat) svake tri godine prikuplja nacionalna izvješća o kvaliteti na kojima se temelji ovo izvješće. Ta izvješća sadržavaju detaljne informacije o kvaliteti podataka i metodologiji njihova prikupljanja. Nacionalna izvješća o kvaliteti slijede smjernice Europskog statističkog sustava (ESS) i prikupljena su u sustavu ESS Metadata Handler.

2.5. Povjerljivost podataka

U statističkim podacima o iskrcajima koji se dostavljaju Komisiji (Eurostatu) vrlo je malo povjerljivih varijabli. Dvije su se države članice u 2016. suočile s problemima u pogledu povjerljivosti zbog aktivnosti jednog ribarskog plovila na određenom ribolovnom području. Stoga su ukupna količina i vrijednost u EU-u ostale povjerljive. Međutim, udio povjerljivih podataka u ukupnim podacima EU-a bio je malen: iznosio je samo 1,5 % ukupnog broja vrijednosti za 28 država članica u 2016. koje je Komisija (Eurostat) objavila u javnoj bazi podataka.

3. OPTEREĆENJE I TROŠKOVNA UČINKOVITOST

Polovina država članica s obvezom izvješćivanja tvrdila je da im se od posljednjeg izvješća povećala učinkovitost. Trećina je izjavila da je uspjela smanjiti opterećenje za ispitanike uporabom upitnika koji su prilagođeni korisnicima ili lakšim metodama dostave podataka.

U okviru ESS-a provedena je analiza opterećenja i troškova postupka prikupljanja podataka za izradu europskih statistika. Od 23 države članice koje dostavljaju ststističke podatke o iskrcajima, njih 17 poslalo je podatke o opterećenju izražene u ekvivalentu punog radnog vremena. Nadalje, tri države članice mogle su dostaviti samo ukupne podatke o opterećenju koji obuhvaćaju i statističke podatke o ulovu i statističke podatke o iskrcajima, stoga se za njih procjenjuje da opterećenje za iskrcaje čini otprilike polovinu ukupnog opterećenja. Opterećenje je variralo od 0,01 do 11 ekvivalenata punog radnog vremena i bilo je manje od 0,25 ekvivalenta punog radnog vremena za polovinu država članica koje su dostavile podatke o opterećenju.

Sedamnaest zemalja poslalo je podatke o izravnim i neizravnim troškovima. Za dvije države članice koje nisu mogle razlikovati troškove prikupljanja podataka o ulovu i podataka o iskrcajima procjenjuje se da su troškovi činili otprilike polovinu ukupne vrijednosti. Prosječni godišnji trošak prikupljanja statističkih podataka o nacionalnim iskrcajima iznosio je oko 109 000 EUR po zemlji. Ukupni trošak prikupljanja podataka o iskrcajima iznosio je 0,08 % ukupne vrijednosti iskrcaja.

4. ZAKLJUČCI

Posljednjih godina poboljšala se točnost, cjelovitost i usklađenost statističkih podataka. Države članice dostavljaju pouzdane informacije o količini i vrijednosti proizvoda ribarstva

iskrcanih u EU-u te vrlo korisne detaljne podatke o vrstama koji će se upotrijebiti za analizu tržišta ribe u EU-u.

Eurostatove smjernice za izvješćivanje doprinijele su usklađenosti podataka o iskrcajima. S druge strane, zahvaljujući mjerama koje su poduzeli nacionalni pružatelji podataka poboljšana je cjelovitost i točnost.

Godišnji trošak izrade statističkih podataka o iskrcajima iznosio je u prosjeku 109 000 EUR po državi članici. Međutim, prosječni udio troškova prikupljanja statističkih podataka o iskrcajima u ukupnoj ekonomskoj vrijednosti iskrcaja bio je manji od 0,1 %.

5. PREPORUKE

Zemlje bi na nacionalnoj razini trebale dodatno poticati uporabu elektroničkih upitnika jer to povećava učinkovitost prikupljanja podataka.

Sustavnim postupkom za unakrsnu provjeru s drugim nacionalnim podacima osigurala bi se veća dosljednost podataka. Osim toga, kad bi se provjere validacije automatizirale, povećala bi se pouzdanost podataka.

Komisija (Eurostat) teži stalnom poboljšanju kvalitete i dostupnosti europskih statističkih podataka te radi na smanjenju opterećenja za države članice i ispitanike. Stoga je u svoj godišnji program rada za 2018.[9] uključila projekt racionalizacije i pojednostavnjenja statističkih podataka o ribarstvu. Projekt obuhvaća evaluaciju statističkih podataka o ribarstvu (ulovi, iskrcaji i akvakultura) koje trenutačno prikuplja Eurostat. Evaluacija će se provesti na ukupnim podacima o ribarstvu koje su prikupile druge glavne uprave Komisije i međunarodne organizacije. Doprinijet će strategiji čiji će cilj biti da podaci o ribarstvu koje prikuplja Eurostat budu primjereniji svrsi. Evaluacija će biti dovršena u ljeto 2019.

[9] http://ec.europa.eu/eurostat/web/ess/-/annual-work-programme-2018 (dostupno samo na engleskom jeziku).